

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Titlul proiectului de act normativ:

Lege pentru aderarea Guvernului României la Convenția Internațională privind Reglementarea Vânării Balenelor, adoptată la Washington, la 2 decembrie 1946 și la Protocolul la Convenția Internațională privind Reglementarea Vânării Balenelor, adoptat la Washington, la 19 noiembrie 1956.

II. Motivul emiterii proiectului de act normativ:

1. Descrierea situației actuale

Convenția Internațională privind Reglementarea Vânării Balenelor a fost adoptată la Washington, la 2 decembrie 1946.

Vânarea balenelor are o lungă istorie datând din secolul al VIII-lea și până în secolul al XI-lea, devenind o adevărată industrie. De-a lungul ultimelor secole, vânătoarea balenelor s-a intensificat, având ca motiv principal utilizarea uleiului și a oaselor ca o resursă extrem de valoroasă. Industria s-a dezvoltat mult în secolul al XIX-lea prin dezvoltarea rapidă a industriei navale, a instalațiilor frigorifice și a mijloacelor de capturare și ucidere a balenelor, care au condus la colapsul populațiilor de balene. Astfel, în perioada anilor 1900-1940 au fost ucise mai multe balene decât în ultimii 400 de ani. Toate acestea au dus la demararea la nivel internațional a unor acțiuni care să sprijine conservarea acestor specii.

Comisia Internațională privind Vânarea Balenelor (IWC - International Whaling Commission) a fost înființată sub auspiciile Convenției Internaționale privind Reglementarea Vânării Balenelor din 1946 (ICRW - International Convention for the Regulation of Whaling). Scopurile principale ale acestei convenții sunt de a asigura o conservare adecvată a stocurilor de balene și, prin aceasta, să facă posibilă dezvoltarea durabilă a industriei bazată pe vânarea balenelor și să păstreze pentru generațiile viitoare această resursă naturală deosebit de importantă reprezentată de stocurile de balene. Comisia Internațională privind Vânarea Balenelor a fost înființată ca o instituție cu rolul de a gestiona și a conserva stocurile de balene.

Creșterea gradului de conștientizare și campaniile organizate de diverse organizații non-guvernamentale au ajutat la schimbări în politicile guvernamentale și astfel în anul 1982 Comisia Internațională privind Vânarea Balenelor a adoptat un moratoriu asupra tuturor activităților de vânare a balenelor în scop comercial, deoarece cele mai însemnate stocuri de balene nu și-au revenit în urma supraexploatării. Acesta a intrat în vigoare în 1986/1986 și produce încă efecte și nu se aplică populațiilor băștinașe care vânează balenele pentru supraviețuire sau pentru scopuri "științifice".

În ciuda moratoriului vânarea balenelor continuă încă pe scară largă, iar activitățile sunt legale conform regulilor stabilite de Comisia Internațională privind Vânarea

Balenelor. De asemenea, conform Comitetului Științific al Comisiei Internaționale privind Vânărea Balenelor, populațiile de balene încă nu și-au revenit la nivelul dinaintea supraexploatării. Au fost totuși câteva slabe îmbunătățiri pentru anumite populații, dar există încă o incertitudine cu privire la numărul balenelor și la structura acestor populații.

De asemenea, prin reglementările Convenției au fost stabilite zone de protecție specială a balenelor, denumite sanctuare, care intenționează să ofere o protecție strictă a balenelor în cele mai importante teritorii de hrănire și reproducere, precum și în teritoriile în care se realizează migrația acestora.

Comisia Internațională privind Vânărea Balenelor are 73 de membri, Guverne Contractante, împărțiți în două categorii: o categorie formată din țări care sprijină inițiativa de interzicere a vânării balenelor și conservarea și protecția balenelor și care include, exceptând Danemarca, toate cele 17 state ale Uniunii Europene care sunt membre ale Comisiei Internaționale privind Vânărea Balenelor, precum și alte state din alte continente, și o categorie formată din țări care susțin vânărea balenelor, care în mod obișnuit sunt de acord cu Norvegia, Japonia și Islanda și care sunt în favoarea utilizării durabile a stocurilor de balene și înlăturarea moratoriului privind vânatoarea în scop comercial.

În 1946, Convenția nu a definit termenul de “balenă”, deși a existat o listă a denumirilor speciilor ca anexă la Actul Final al Convenției. Astfel, se consideră că toate cetaceele, inclusiv speciile de delfini sunt sub jurisdicția Comisiei Internaționale privind Vânărea Balenelor. În fiecare an, Comitetul Științific, prin subcomitetul său privind cetaceele mici, identifică speciile și regiunile prioritare pentru a fi luate în considerare la evaluarea anuală a aplicării Convenției. În acest context, Comitetul Științific are drept preocupare și conservarea cetaceelor din Marea Neagră.

Această Convenție a fost modificată prin Protocolul la Convenția Internațională privind Reglementarea Vânării Balenelor care a fost adoptat la Washington, la 19 noiembrie 1956. Având în vedere aceste aspecte considerăm că este oportun ca Guvernul României să adere și la Protocolul la Convenția Internațională privind reglementarea vânării balenelor care a fost adoptat la 19 noiembrie 1956.

2. Schimbări preconizate

Asigurarea unei stări de conservare favorabile pentru populațiile de balene la nivel mondial în acord cu obiectivele Uniunii Europene de stopare a pierderii biodiversității până în 2010.

III. Impactul socio-economic al proiectului de act normativ:

1. Impactul macroeconomic

Întrucât România nu desfășoară activități de vânăre a balenelor și nici activități de import cu produse provenite de la aceste specii, impactul macroeconomic este absent.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu există impact asupra mediului de afaceri.

3. Impactul social

Nu există impact social.

4. Impactul asupra mediului

Însuși obiectivul acestei Convenții este de a proteja speciile de balene, de a desemna zone specifice ca și sanctuare pentru balene și stabilirea unei limite în ceea ce privește numărul și mărimea balenelor care se exploatează; astfel, efectul asupra mediului este pozitiv, ajutând la conservarea unei resurse naturale deosebit de importante la nivel global.

5. Alte informații

Deși moratoriul asupra vânării în scop comercial a balenelor a intrat în vigoare din 1986, totuși, în această perioadă, au fost omorâte aproximativ 30.000 de balene în scopuri comerciale și științifice.

Balelele se află în vârful lanțurilor trofice de la nivelul oceanului și ocupă un loc foarte important în ecosistemul marin. În cazul în care un prădător, așa cum este balena, este eliminat din ecosistem, aceasta poate avea consecințe dramatice asupra ecosistemului, cauzând schimbări negative în prezența și numărul altor specii, care pot duce la pierderea biodiversității, cu implicații economice semnificative.

IV. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat:

Aderarea la Convenția Internațională privind Reglementarea Vânării Balenelor, adoptată la Washington, la 2 decembrie 1946 și la Protocolul la această Convenție, adoptat la 19 noiembrie 1956, face ca țara noastră să devină membră la Comisia Internațională pentru Protecția Balenelor. Conform Regulamentului financiar al acestei Comisii, elaborat pe baza prevederilor Convenției, participarea României la Comisia sus-menționată va atrage obligația achitării unei contribuții financiare anuale exprimată în lire sterline, calculată pentru România, în funcție de produsul intern brut și de venitul național brut, la valoarea de aproximativ 11 800 lire sterline pe an.

V. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare:

Nu există alte efecte asupra legislației în vigoare.

Menționăm că în scopul conservării cetaceelor din Marea Neagră, România a ratificat Acordul privind Conservarea Cetaceelor din Marea Neagră (ACCOBAMS), Marea Mediterană și Zona Contiguă a Atlanticului prin Legea nr. 91/2000, contribuind în acest fel la reducerea amenințărilor asupra populațiilor de cetacee din Marea Neagră.

VI. Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ:

România a primit în mai multe rânduri solicitări de a adera la Convenția Internațională privind Reglementarea Vânării Balenelor din partea Ambasadei Germaniei, a Statelor Unite ale Americii și a Marii Britanii, precum și din partea Comisiei Europene, cu reprezentanții cărora au avut loc consultări.

În contextul în care Comunitatea Europeană are ca obiectiv protecția balenelor, fapt reflectat în legislația europeană în domeniul mediului și este necesar să acționeze pe plan internațional în contextul propriei politici de mediu, România, ca stat membru, trebuie să se alăture eforturilor de a conserva această componentă deosebit de importantă a diversității biologice.

VII. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ:

Menționăm că în elaborarea prezentului proiect de lege a fost respectată procedura prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, proiectul de lege fiind afișat pe pagina de Internet a Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.1053 din 6 august 2007.

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat prezentul proiect de lege pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU